

LAKIALOITE 99/2001 vp

Laki rikoslain 2 a luvun 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Rikoslain (39/1889) 2 a luvun 1 §:n mukaan suurin päiväsakkojen määrä on 120 päiväsakkoa. Kahdesta tai useammasta sakkorangaistuksesta määrättävän yhteisen sakkorangaistuksen enimmäismäärä on 240 päiväsakkoa. Sakon rahallinen määrä riippuu sakotettavan tuloista ja varallisuudesta sekä eräistä muista tekijöistä. Tarkoituksena on se, että samasta teosta annettu sakko rankaisisi samalla tavoin sekä varakasta että vähävaraista.

Kasinokauden tulojen mukaan sakotetut ovat päässeet julkisuuteen satojentuhansien markkojen sakoilla. Ylemmät tuomioistuimet ovat alentaneet sakkoja, vielä ylemmät taas korottaneet. Toiminta on ollut linjatonta eikä ole antanut hyvää kuvaa sakotusjärjestelmästä.

Yleinen mielipide on ollut ainakin se, että sakoille pitäisi asettaa jokin markkamääräinen katto, jota ei ylitettäisi, oli sakotettava sitten kuinka hyvätuloinen tahansa. On esitetty, ettei sakon

markkamäärillä silloin, kun liikutaan sadoissa-tuhansissa markoissa, ole lainsäätäjän alun perin ajattelemaa vaikutusta.

Viimeksi mainitussa näkemyksessä voi olla järkeä. Päiväsakon ylimmäksi markkamääräksi voisi asettaa esimerkiksi tuhat markkaa, jolloin sakon kokonaismäärä korkeimmillaan olisi 120 päiväsakon pohjalta 120 000 markkaa. Yhteinen sakkorangaistus olisi sitten asia erikseen. Asiaa puoltaa osin sekin, että rikesakkojärjestelmän piiriin enintään 700 markan seuraamuksella tulivat taannoisen lakiuudistuksen yhteydessä liikennerikkomukset niin köyhän kuin rikkaankin osalta silloin, jos 60 kilometrin rajoitusalueella ajetaan enintään 20 kilometrin ylinopeudella.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

rikoslain 2 a luvun 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 2 a luvun 3 §, sellaisena kuin se on laissa 550/1999, seuraavasti:

2 a luku

Sakosta, muuntorangaistuksesta ja rikesa-
kosta

3 §

Sakon kokonaisrahamäärä

Sakon kokonaisrahamäärä on päiväsakkojen
lukumäärä kerrottuna päiväsakon rahamäärällä.

Sakon kokonaisrahamäärä ei saa ylittää 20 000
euron määrää.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää,
että tietyistä rikoksista määrättävän sakon koko-
naisrahamäärä on korotettava samanlaatuudesta
rikoksesta määrättävän suurimman rikesakon
suuruiseksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____
kuuta 2001 .

Helsingissä 27 päivänä syyskuuta 2001

Sulo Aittoniemi /alk